

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZ. SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP

Egész évre ——— 8 korona
Félévre ——— 4 „
Negyedévre ——— 2 „
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

a Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének ügyv.-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Halmos János meghalt.

Halmos János, a székesfőváros nyugalmazott polgármestere e héten szerdán elhunyt. Tavaly vonult nyugalomba s akkor a székesfőváros fejlesztése körüli érdemét tüzetesen ismertettük. Most tehát életrajzi adatait közöljük az alábbiakban.

Halmos János polgármester született Pesten 1847 május 4-én. Atyja jómódú iparos volt. Középiskoláit szülővárosában, a kegyesrendiek gimnáziumában végezte el. Ugyancsak Pesten végezte el jogi tanulmányait is s letette a jogtörténelmi és jogtudományi államvizsgálatokat. Ügyvédi pályára lépett, azonban 1873-ban, a főváros egyesítése alkalmával, amikor november 20-án kerületi jegyzővé választották meg, az ügyvédi pályát a főváros szolgálatával cserélte fel. 1882. évi január 25-én tanácsnökká választották és az adóügyosztály vezetésével bízták meg. Ebben az időben tervezte a kormány az adókezelés államosítását, ami

Halmos János †.

ellen Halmos terjedelmes memorandumban foglalt állást és az általa felhozott évekkel szemben az államosítás tervét a kormány el is ejtette. 1892-ben a kolera alatt önfeláldozó tevékenységet fejtett ki. Majd a pénzügyi osztály vezetője lett s az ő közbenjárására jutott a főváros az ötven milliós kölcsönhöz. 1896-ban a király a közzolgálat körül tanúsított érdemeinek elismerésül a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta neki, a törvényhatósági bizottság pedig Márkus József helyére ugyanazon év dec. 9-ikén alpolgármesterré választotta. Alig egy év múlva, 1897 november 21-én egyhangulag polgármesterré választották. 1898 április 11-én a kir. tanácsosi címet, pár hónappal rá pedig a III. oszt. vaskorona-rendet kapta. Ezenkívül a francia becsületrend tisztje s a perzsa II. oszt. nap- és oroszán-rend tulajdonosa. 1906-ban nyugalomba vonult.

Milyen takarmányrépamagot használjunk?

LINHART GYÖRGY tanár ur a m. kir. növényélet és kórtani átlomás vezetője írja:

„Az impregnált répamag már hosszú idő óta jó hírnévnek örvend, főleg azért, hogy gyorsan és egyletesen kel ki. A gyors kikelés következtében a fiatal répanövények gyorsabban és erőteljesebben fejlődnek. Ez oly elvitázhatatlan tény, a melyet letagadni nem lehet.

Ezen tények világosan rámutatnak arra, hogy csakis **selektált répák**ból származó **impregnált répamagot vessünk!**

Annál is inkább, mert az összehasonlító kísérletek is beigazolták, hogy az **impregnált** magból nyert répák **sokkal tovább** és **jobban tartják** magukat, mint a nem impregnált magból.

MAUTHNER ÖDÖN, cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten.

KERPELY KÁLMÁN gazd. akadémiai tanár ur szavai:

„Ugy tapasztaltam, hogy az impregnált mag gyorsabban fejlődik, erőteljesebben csirázik, korábban kel ki a földből, mint a nem impregnált mag.”

bukaresti színházban, mely ünnepnapon Brediceanu Korjolán és Pop-Csicsó István is jelen volt s amelyen Pop-Csicsó kijelentette, hogy örömmel jött Romániába, mint igazi hazájába. Reméli, hogy a kormány bokros teendői közepette is figyelmet fog tanusítani a román ligának állami egységünk ellen irányuló propagandája iránt. Interpellációját a miniszterelnökhöz intézi.

A nem állami tanítók fizetéséről szóló törvényjavaslatnál nagy beszédet mondott Apponyi miniszter.

Felszólalt, hogy válaszoljon az eddigi elhangzott vádakra és megjegyzésekre. Nagy beszéd volt az Apponyié. Egy beszéd, amely egész teljességében megmutatta azt a magas nézőpontot, melyről a miniszter az ország kulturális ügyeit intézi.

— Ezzel a törvényjavaslattal — mondotta beszéde elején — egyrészt a tanítók fizetésrendezését akartam elintézni, de másrészt szolgálatot akartam tenni a nemzeti ügynek.

Foglalkozott ezután azokkal a vádakkal, amelyek első sorban azt rosszalják, hogy a nem állami tanítók fizetése nem oly nagy, mint az államiaké. A miniszter erre válaszul reámutatott az ország pénzügyi helyzetére, a költségvetésre, melynek kiadásai húsz millióval emelkedtek és a tanítók ebből hat milliót kapnak.

— Mindenfelől — mondotta — nyitott tenyereket nyújtanak felénk s ha kéréseiket nem teljesítjük, akkor fenyegető öklök lesznek.

Reámutatott a miniszter arra, hogy a sok kéréssel szemben a kormánynak nagyon kevés eszköz állott rendelkezésére.

Ugy a mult heti, mint az e heti parlamenti tárgyalások a népiskolai javaslatok körül folytak; a törvényjavaslattervezet részletes tárgyalásával telt el az idő.

Nagy vasuti szerencsétlenség Dorozsmán.

Megrendítő vasuti szerencsétlenség történt április 12-én az orsovai gyorsvonattal a kiskundorozsmai állomás előtt. A Szegedről elindult gyorsvonat teljes erővel robogott keresztül a kisebb állomások előtt s a dorozsmai állomás előtt állítólag a váltó elhajlása következtében kisiklott, a hálókocsi darabokra tört, öt kocsi összeroncsolódott, a többi felborult s csakhamar rémes sikoltozás, jajgatás és halálhörgés hallatszott a kocsimok alól. A rémes szerencsétlenséget azonnal megtáviratozták mindenfelé, Szegedről rendőrség vonult ki a rend fentartására, különvonat mentőket és orvosokat hozott s hozzáfogtak a kocsimok alá temetett áldozatok kimentéséhez.

Borzalmas képet nyújtott az összetört vasuti kocsik romhalmaza, mely közül a sebesültek jajgatása és a haldoklók utolsó sóhajtása hallatszott.

A nagy vasuti szerencsétlenségnek három halott és huszonnégy többé-kevésbé súlyos sebesültje van. A megmenekült utasokért Ceglédre külön segélyvonat jött s ezen folytatták útjukat a főváros felé. A szerencsétlenség színhelye borzalmas látványt nyújt. Felfordult, összetört kocsik romhalmaza hever a felszakított pályatesten, körülöttük rendőrségi kordon, ezen kívül óriási embertömeg, amely borzalommal mered a rémes pusztulásra.

A dorozsmai nagy vasuti szerencsétlenség oka az eddigi vizsgálat szerint tengelytörés volt. A kocsimok eltakarításán egész nap megfeszített erővel dolgoztak a kirendelt munkások s így a pályatestet már szabaddá tették, de mivel a sínek is megrongálódtak, ezeket is ki kell javítani.

A dorozsmai vasuti szerencsétlenség.

A dorozsmai vasuti szerencsétlenség következtében meghaltak hárman és pedig: Olanesko gróf és neje (Krajova), Bauer Adolf, a hálókocsi kalauza (Budapest). Súlyosan megsérültek hárman és pedig: Boison Demeter orvostanhallgató (Krajova), Kunze Nándor, az étkező kocsi segédszakácsa (Budapest), Kummer József, az étkező kocsi főpincére (Budapest); könnyen megsérültek tizenötön: Muson Fritz (Zürich), Kaity Antal szerelő (Budapest), Nomay lord (London), Buchbinder Ármin utazó (Bécs), Winter Gyula (Bécs), Singer utazó (Berlin), Wisner Ede, az étkező kocsi szakácsa (Budapest), Bachtitz utazó (Bécs), Bágyi Szályó (Krajova), Szamek Gusztáv ügyvéd (Törökbecse), Hredlay Emil (Szeged), Loria Henrik ügynök (Szeged), Deutsch Emil és neje (Szeged), Jernay Zoltánné (Dorozsma).

Minden olvasónk csak egy előfizetést szerezzen.

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ

— SZÖVETKEZÉS —

Budapest (Központi Vásárcsarnok)

Igazgatóság és központi iroda: IX., Imre-utca 4. sz.

Nagy köpinczéi: BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT husféléket, baromfit, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és mindennemű **ÉLELMICZIKKET**. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői.

A szövetség tagjai kedvezményben részesülnek!

Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

A sajtótörvény módosítása.

Mostani sajtótörvényünk nem felel meg azoknak a kívánalmaknak, melyek szükségesek ahhoz, hogy a sajtó munkása működése közben törvényesen védve legyen, másrészt a sajtó kinövésai a törvényben kellő szigorral ostromoztassanak.

Günther Antal igazságügyminiszter elhatározta, hogy a sajtójog helyesbítése tárgyában május hó 4-ére szaktanácskozmányt hív össze.

Most módunkban van közölni azokat a kérdéseket, amelyek az ankéten megvitatás alá kerülnek. Ezek a kérdések a következők:

1. A sajtórendészeti szabályoknak mily irányú módosítása lenne szükséges a sajtótermékek hatályos ellenőrzése és a sajtójogi felelőség érvényesítésének biztosítása végett?

2. Fenntartassék-e sajtótörvényünk felelőségi rendszere. Vagy a helyett milyen rendszer fogadtassék el? Nem kellene-e a nyomtatványok különböző csoportjaira eltérő felelőségi rendszert megállapítani?

3. Miként kellene szabályozni az évülés kérdését?

4. Nem kellene-e a törvényben újabb sajtóvétségeket megállapítani és egyes sajtóvétségek büntetését szigorítani?

5. Nem kellene-e sajtóvétségekkel okozott erkölcsi és anyagi kár megtérítéséről, valamint a helyreigazítás kötelezettségéről rendelkezni?

6. Nem volna-e szükséges a sajtóügyekben az esküdbíróság hatáskörére és illetékességére vonatkozó szabályokat módosítani és, a sajtóügyekben ítélező esküdtektől az eddiginél magasabb minősítést kívánni?

7. Szükséges-e módosítani a sajtótermékek előzetes lefoglalására fennálló szabályokat s ha igen, mily irányban, hogy a közrend érdekeinek megóvása mellett a sajtószabadság biztosíthatassék.

8. A sajtóeljárás gyorsítása szempontjából mily intézkedésekre volna szükség?

9. A sajtójog reformjának még milyen kérdésekre kellene kiterjeszkednie?

Románok zavargása.

Vajdahunyadon véres zavargás volt a mult szombaton délután. A vásárra összegyűlt román parasztok kihívóan tüntettek román nemzeti jelvényeikkel s amikor a rendőrség felszólította őket e jelvények letételére, veszedelmes zavargásban törtek ki.

A felbujtókat a rendőrség letartóztatta, mire a nyolcszáz főnyi tömeg, állítólag az ott levő pópák biztatására, valósággal megostromolta a városházát s ki akarta

szabadítani a foglyokat. A rendőrkapitány ekkor felszólította az időközben megérkezett csendőröket, hogy karhatalommal verjék szét a zavargókat. A csendőrök ekkor szuronyrohamot intéztek a tömeg ellen, amelyet állítólag egy vajdahunyadi román ügyvéd is buzdított az ellenállásra. Csak a csendőrség tapintatos intézkedésének tulajdonítható, hogy a szuronyroham alkalmával nem történt vérontás. Aldozata azonban mégis van a zavargásnak: egy román parasztleány meggyilkolt egy Tullio Ede nevű olasz vállalkozót, aki rendreutasította a magyarokat gyalázó román parasztokat.

A zavargásnak az ad különös jelentőséget, hogy nem a pillanat műve vott s a román parasztságot már napok óta lázították rá lelketlen vezetőik. Maga a rendőrkapitány is kijelentette, hogy el volt készülve a magyarság a román lázongásra. A hatóság már napokkal ezelőtt értesültek arról, hogy titokban bujtogatják a román parasztságot. Az egyik román paraszt ezt mondta a zavargás alkalmával egy vajdahunyadi magyar úriembernek: „Másképp lesz majd minden, ha segíteni fognak bennünket szomszéd román testvéreink is“. A hatóság most a legerélyesebb intézkedéseket tette meg a felbujtott román parasztok megfékezésére.

Előfizetési felhívás.

1907. április hó végével új előfizetést nyitottunk a „Független Ujság“-ra.

A kinek előfizetése április hó 31-én lejár, azt kérjük sziveskedjék előfizetését mielőbb megújítani, nehogy a lap szétküldésénél zavarok álljanak be.

Az előfizetési pénzek beküldésére az utalványokat külön levélben elküldöttük. Előfizetési ár:

Egész évre	8 korona
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

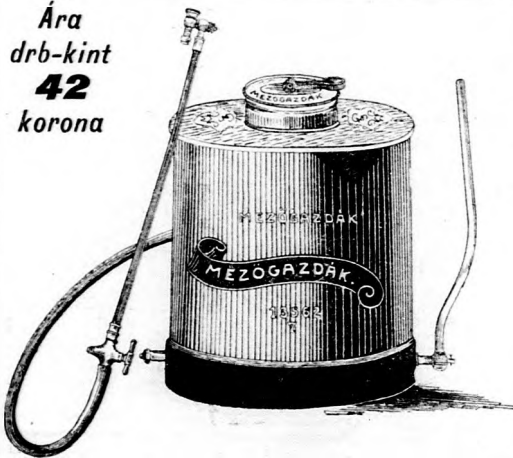
Programmunk „a magyar nemzeti politika elérése, a gazdasági gyarapodás, ebben a kismemberek érdekeinek megvédése“. Ennek a mi programmunknak megvalósítását tegyék lehetővé t. előfizetőink azzal, hogy mint eddig, ezentul is hiven csoportosuljanak a „Független Ujság“ kibontott zászlója alá.

Minden egyes t. előfizetőnket arra kérjük, hogy ne csak saját maga ujtsa meg előfizetését, de iparkodjék lapunkra lehetőleg még legalább egy új előfizetőt szerezni s a „Független Ujság“-ot tehetségéhez képest terjeszteni. Hazafiui tisztelettel a

„FÜGGETLEN UJSÁG“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)

Ára
drb-kint
42
korona

Most jelent meg a tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk, a melyben az összes szőlővédekezési anyagok, eszközök és permetezők JUTÁNYOS ÁRAI fel vannak tüntetve.

Kivánatra ingyen és bérmentve
megküldjük a gazdáknak.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A győri főispán és a szövetkezés.

Lippay Géza győri főispán csatlakozott a helyes gondolkodású főispánokhoz. Körrendeletet intézett megyéje összes közigazgatási közegeihez, hogy adjanak kimutatást, a járások területén hol vannak már szövetkezetek s gazdakörök s hol lehetne még ilyeneket alakítani?

A körlevél élesen tükrözi vissza azt a rokonszenvet, melyet a tönk szélén álló falusi nép iránt érez. Közöljük belőle a következő részletet:

„A mi elmaradott közigazdasági viszonyaink még inkább igénylik az orvoslást s ezzel a szövetkezések létesítését, azok tételével ellentétben, kik népünk egyéni vonásaiból vagy talán félreismert intelligenciájából következtetve, hasonló szövetkezésre alkalmas talajt itt fellelni nem vélnek. Erősen rácafolnak ez álláspontra egyrészt a kezdet nehézségei között az ország területén eddig alakult tekintélyes szövetkezetek s azok tevékenységéről szerkesztett kimutatók, másrészt pedig az természeteszerű, hogy épp az emberek sajátosságai alakítják az intézményeket. Ma már az emberi szükségletek kiegészítése nagyarányú sokoldalúságot s képességet igényel s amely célok elérésére a más eszközök híjjával küzdő egyes ember érvényesülési képességét meghaladja. Ezért tehát s mivel a létért való küzdelem minden emberi tevékenység alapja s mert e küzdelem s annak módja egyenesen rákényszeríti az embereket, hogy társuljanak céljaink biztosítására úgynevezett szövetkezetek létesítését kell előmozdítanunk.

A szövetkezetek történeti fejlődése ismerteti meg velünk legjobban az intézmény létjogosultságát s életrevalóságát, mert amely vidéken a szövetkezeti eszmét felkarolták, ott az gyökeret vert. Hasznos jelentkezéseiből pedig azon tapasztalatot meríthetjük, hogy oly vidékeken, hol a szövetkezeti eszmék testet öltöttek s hitel-fogyasztási szövetkezetek vagy a gazdakörök alakíthatnak, ott a nép jóléte, vagyonosodása és tudása emelkedett. A szövetkezeti eszme varázserejét azonban csak akkor méltányoljuk kellőképpen, ha a szövetkezetek által javított gazdasági helyzetnek nemcsak tisztán gazdasági eredményeit, de magasabb erkölcsi, vagy nemzeti célokat szolgáló előnyeit is latba vetjük.

Ezen emberi és hazafias gondolattól vezetve tehát s remélve, hogy a fősolgabírók, mint a nép egyik vezetői is nemes feladatuknak ismerik a nép erkölcsi és anyagi gyarapodását elősegítő eszméket a megvalósítás stádiumába hozni — fordulok a fősolgabíró urakhoz — hogy hivatali működésük egész tekintélyével és súlyával szövetkezetek létesítését kezdeményezni, illetve a meglevőket hathatósan támogatni sziveskedjenek. Óhajtom ezt, mert egyedül azok a közhatóságok töltik be feladataikat valóban nemesebb értelemben, kik a törvény s felsőbb hatóságaik rendeleteinek ellátásán kívül, a közönséggel szemben mint tanácsadók s vezetők jelentkeznek s kik nemcsak a felsőbb utasítás kényszere alatt, hanem a polgárok általános jóléte iránti érdeklődésből azoknak felvilágosítással s gyámolítással szolgálnak. E ténykedésre kiváltképpen a járási tisztviselő uraknak nyílik leginkább terük, miért is különösen számítok arra, hogy nevezettek a hitel- s fogyasztási szövetkezetek létesítésében képességeik teljességében tevékenyen közreműködni fognak. Tájékoztassa tehát

magát a járás területén már létező szövetkezetek valamint azon intelligens elem felől, kikre a létesítendő szövetkezetek szellemi vezetése bízható volna. Kiszállásai alkalmával pedig a községi előljáróságok bevonásával ne mulassza el a népet ezen intézmény célja s haszna felől kitanítani, hogy aztán minél nagyobb számban létesíttessenek a helyi viszonyoknak megfelelő szövetkezetek.

Gazdakörnek minden faluban kellene lenni!”

— **Szövetkezeti házinyúltenyésztés.** „A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“ tervbe vette a házinyúltenyésztés országos felkarolását oly módon, hogy tagjait rábírvva hus prémnyulak tenyésztésére, azoknak husát a fővárosi piacon áruba bocsátja, a többi mellékterméket pedig alkalmas módon értékesíti. Kétségtelen és a nyugateurópai államok példájával bebizonyított tény, hogy a házinyúl — értve annak céltudatosan kitenyésztett — válfajait elhelyezés s táplálkozás tekintetében igénytelen, szapora, minélfogva csekély költséggel, rövid idő alatt, nagy tömegben termelhető, husa tápláló, jóízű és minden időszakban piacépes; mellékterménei (szőre, bőre, gereznája, belei) pedig oly ipari cikkek anyagát szolgáltatják, amelyekből az 1902—5. években 7—11 millió korona értékűt hoztunk be. A házinyúl tenyésztése így az östermelőknek új keresetforrást nyújt, a fogyasztókat oly új élelmicikkekhez juttatja, amely nemcsak a fővárosi lakosság husfogyasztási igényeinek akadálytalan és bőséges kielégítésére lenne jó hatással, hanem általában az egész ország népének táplálkozásában is előnyös változásokat eszközölne, végre a hazai iparnak új anyagot szerez és új munkalelőleket nyújt. Nem lehet eléggé méltatni gazdasági, közegészségügyi és iparfejlesztési vonatkozásaiban nagy jelentőségét e vállalkozásnak, amelyet ez idő szerint a fővárosi húsdraágóság különösen aktuálissá tesz.

A „Mezőgazdák Szövetkezete“ a mozgalmat tagjaira kívánja korlátozni, akik nagyobbára a nagy- és középbirtokos osztályhoz tartoznak. Amily természetes és érthető ez a szövetkezet szervezeténél fogva és annak szempontjából — mert hiszen tömeges tenyésztés megindítása által várható, hogy a példa erejével lépcsőzetesen fog ezen hasznos állattenyésztési ágazat terjedni mind szélesebb mederben ki és le a távolabbi városi és falusi népréteg közé — épp oly kívánatos, hogy ez mindjárt az első vonalban a „kisemberek“ körében vezettessék be annyival is inkább, mert a házinyúltenyésztést legnagyobb fontosságúnak éppen a kisember kezében vélem, ahol új foglalkozást, új keresetforrást nyit.

A Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó szövetkezete vasárnap délelőtt tartotta rendes évi közgyűlését Szilassy Zoltán orsz. képviselő elnöklété alatt, aki megnyitó beszédében a szövetkezet egykori alapítójáról és elnökéről, Károlyi Sándor grófról emlékezett meg részvétellel, indítványára az elhunyt emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg. Előterjesztésre került ezután a szövetkezet múlt üzletéről szóló jelentés, melynek kapcsán Galgóczy Károly felvilágosítást kért a szövetkezet jövő munkásságáról, Verbir Béla pedig kérdést intézett az elnökséghez, hogy mennyiben igazak azok a vádak, melyeket a főváros közéleti-bizottsága minapi ülésén Császár Jenő bizottsági tag hangoztatott a szövetkezet ellen. Szilassy Zoltán elnök adta meg mindkét felszólalásra a választ. Az utóbbira vonatkozólag kijelenti, hogy a közéleti-bizottság ülésén elhangzottak vagy nagyfokú tévedésen, vagy rosszakaraton alapulnak. Részletesen kifejtette azután a szövetkezet

jövő programját, amely szerint megszabadulva minden béklyótól, a szövetkezet jövőben kettőzött erővel karolja föl a közvetlen a termelőktől származó élelmiszerek értékesítését, amivel fokozottabb mértékben lesz szolgálatára a főváros közéletének. Letárgyalta és jóváhagyta azután a közgyűlés az évi számadásokat és a költségvetést, majd a választásokat intézte el. Elnök lett: Bethlen István gróf, alelnökök Kazy József és Szilassy Zoltán, igazgatósági tagok Bujanovics Gyula, Gosztonyi Tibor, Szántó Menyhért, Balogh Dezső, Pirkner János, Zaleski Jenő, Eszterházy Mór gróf, Ráthonyi Reuss Henrik, Ybl Felix dr., felügyelőbizottsági tagok: Elek Emil, Förster Lajos, Jeszenszky Pál, Rubinek Gyula. A napirend többi részét az alapszabályok módosítása foglalta le, amelyet szükségessé tesz az a körülmény, hogy a szövetkezet nem kíván a jövőben vásárcsarnoki hatósági közvetítő maradni, hanem működését mint a Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete folytatja tovább. Ebből kifolyólag nem csupán a vásárcsarnokon belül kultiválja az értékesítést, hanem üzletkörét tetemesen nagyobbítva, más irányban is gondoskodik arról, hogy a termelőt a fogyasztóközönnyel közvetlen összeköttetésbe hozza. Gondoskodni fog továbbá tagjai mezőgazdasági szükségleteinek beszerzéséről, az élelmicikkek termelésének irányításáról. A szövetkezet jövőben az Országos Magyar Gazdasági Egyesület erkölcsi támogatása és felügyelete alatt folytatja működését.

Uj ipari hitelszövetkezet. Rimaszombatban, mely egykor jelentős kézműipari gócpont volt, nagyobb szabású ipari hitelszövetkezet alakult az Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékében. Az alakuló gyűlést dr. Horváth János az O. K. H. Sz. aligazgatója vezette, résztvett a gyűlésen dr. Bernát István a Magyar Gazdaszövetség igazgatója, Sugár Ignác a miskolci kereskedelmi és iparkamara titkára és számosan a megye és város előkelőségei közül. A szövetkezet elnökévé Perc Samut választották. Az alakuló gyűlésig a tagok 22,000 korona értékű részjegyet írtak alá. A szövetkezet egyelőre hitelüzletekkel foglalkozik, a szaksoportok megalakítását későbbre tervezik.

„Szövetkezeti gyógyerejű sóborszesz“ elnevezés alatt a Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete a folyó hóban egy új gyártmányú sóborszeszt hozott forgalomba. Újabb bizonyítéka annak, hogy egy ügyesen vezetett reális szövetkezet minden tekintetben felveheti a versenyt a kereskedés bármely ágazatával, mit különben ez a szövetkezet már oly sokoldalulag bebizonyított. A gyártmány — mint arról alkalmunk volt a vegyi vizsgálat alapján meggyőződni — semmiben sem marad mögötte bármely nagy hangon reklamirozott sóborszesznek, míg ezzel szemben viszont a szövetkezet olcsóbban adja a gyártmányát: mindezen körülmények folytán hiszünk, hogy csakhamar kiszorít minden egyéb gyártmányt a „Szövetkezeti gyógyerejű sóborszesz“ legalább is a fogyasztási szövetkezetek körében, azon elvből indulva ki, hogy ahol lehet, támogassák egymást a szövetkezetek.

• MI UJSÁG? •

Az udvar Budapesten. A király május hó közepén egész udvarával együtt hosszabb tartózkodásra Budapestre jön. A budai várakban már is készülnek az udvar fogadására és első sorban a külön várkertet hozzák rendbe, ahol ő felsége naponta sétálni szokott. Az elzárt kertben levő székely ház, ahonnan oly festői kilátás nyílik a pesti oldalra, teljesen be van rendezve. A várkertnek ama részét, mely állandóan nyitva van a nagyközönség számára, folyton sokan keresik fel fővárosiak és vidékiek.

A király Prágában. Ő felsége a király Prágában van már egy hét óta, hol nagy ünnepek vannak napirenden.

Délvidéki pángermán mozgalom. A versec-fehértemplomi kör, amelynek tagjai Versec és Fehértemplom városának és környékének a fővárosban tanuló egyetemi hallgatói és a Budapesten lakó délvidéki származású tanárok, ügyvédek, orvosok, mérnökök, a Mikoschiféle vendéglőben látogatott társasvacsorát rendeztek, amelyen megjelent Szilassy Zoltán verseci orsz. képviselő is. A vacsorán elhangzott beszédek folyamán a kör tagjai egyhangulag elítélték a Délvidéken legutóbb lábrakapott pángermán mozgalmat s a kör tagjai egyhangú határozattal kijelentették, hogy a mozgalmat a leghatározottabban elítélik, az észlelhető pángermán mozgalmat csak néhány izgága elem éretlen és megdöntetlen művének tartják, melytől a Délvidék németajkú polgársága egészen távol áll; ennek dacára a kör tagjai minden telhető erővel és minden alkalmas eszközzel úgy a jelenben, mint a jövőben ellene fognak küzdeni. Egyúttal azon meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy a délvidéki németiség történelmileg is számtalanszor bebizonyított hazafias meggyőződésén és magatartásán ez a most észlelhető pángermán mozgalom rést ütni sohasem fog.

A német császár a pécsi kiállításon. Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő tudvalevőleg legutóbbi berlini látogatásuk alkalmával meghívták Vilmos német császárt a bélyei vadászatokra. Vilmos német császár elfogadta a meghívást, sőt lehetséges, hogy felesége Augustza Viktória császárné is vele jön. A pécsi kiállítás vezetői, akik Frigyes főherceggel, mint a kiállítás fővédőjével érintkeztek ez ügyben, nem tartják kizártnak, hogy Vilmos német császár az alkalmossal a pécsi kiállítást is meglátogatja és ez esetben valószínű, hogy királyunk látogatását is ezen alkalomra fogják megállapítani, hogy így uralkodónk mutassa be a német császárnak, Frigyes főherceg vendégének a pécsi kiállítást. A magas látogatást szeptember elejére állapították meg.

A papság ellen izgató hirlapíró. Különös ítéletet hozott a héten a nagyváradi esküdszék; felmentett egy ujságírót, aki egy nagyváradi lapban élesen megtámadta a katolikus papokat és még a főtárgyaláson is azt

hangoztatta, hogy a vallási nevelésnek nincs létjoga, a dogmák lejártak. A vádlott Kun Béla fővárosi újságíró, akit az ügyészség osztály elleni izgatással vádolt. Az esküdtek a vádlottat az izgatásban nem találták vétkesnek, mire a bíróság felmentette.

Polónyi halála hire. A képviselőházban szerdán reggel azzal a hírrel fogadták a képviselőket, hogy Polónyi Géza volt igazságügyminiszter meghalt. A hír természetesen nagy megdöbbenést keltett, de mint hamarosan kitűnt, valótlan volt. Wekerle Sándor miniszterelnök kapta a hírt Polónyi haláláról, még pedig Kossuth Ferentől, aki telefonon tudatta vele. A folyosón hamar terjedt el a haláleset hire. Eközben érkezett a Házba Polónyi Dezső, a volt miniszter fia, aki ijedten tiltakozott a híresztelés ellen s elmondta, hogy éppen tegnap Köröskényben volt s noha atyja kissé gyöngékedik, semmi komolyabb baja nincsen. Polónyi Dezső azonnal táviratozott Köröskényre, ahonnan 11 órakor már a következő távirat jött: Polónyi jól van. Nincsen semmi baja! — A Házba bejött Szerényi József államtitkár, aki elbeszélte, hogy Kossuth értesülése tévedésen alapul

Apátavatás a primási kápolnában. A király a legutóbb Krizsán Mihály józsefvárosi plébánosnak adományozta a kassai püspökség területén levő sárosi apátságot. Krizsánt a napokban avatták fel új méltóságába a primási palota házi kápolnájában. A felavatást Kohl Medárd dr. püspök végezte.

Szobor Dayka Gábornak. Dayka Gábor, a mélabus elegiák költője, ifjan, 28 éves korában halt meg Ungváron, ahol a gimnázium tanára volt. Dayka papnövendék volt, de aztán kilépett, tanári állást kapott Lőcsén, ahol meg is nősült. Diákkori mellbaja azonban ismét elővette, az orvos levegőváltozást ajánlott neki s Dayka Gábor 1795-ben Ungvárra helyeztette magát, a következő évben azonban, október 20-án meghalt. Dayka lírai költő volt, Kazinczy követője, az anakreoni versek művelője s költői műveit a nyelv kifejező ereje, a gondolatok szépsége s a forma csínja jellemzik.

Az ungvári gimnáziumi ifjúság önképző körét az ő nevére nevezte el, de eddig még nem jutott eszébe, hogy elhagyatott sírját gondozza vagy szobrára gyűjtést indítson. E régi mulasztást akarja most pótolni Ungmegeye és Ungvár közönsége, amidőn mozgalmat indított, hogy a költő emlékét szoborban örökítsék meg. A szoborbizottság gyűjtőívekkel fordul most a magyar társadalomhoz, hogy közadakozás útján létesítsék a szobor-alapot.

Örült a temetőben. Az ujbpesti temetőben a minap az arra járó emberek egy fiatal leányt találtak, aki teljesen ruhátlanul bujkált a sirok között. Kérdőre fogták a szerencsétlent, ez azonban nem válaszolt a faggatásra. A mentők segítségével sikerült aztán felöltöztetni és behozni a főkapitányságra, ahol megállapították, hogy a szép fiatal nő elmebeteg és hogy Hegyesi Matild postakezelő, aki a bécsi postahivatalnál volt alkalmazva és onnan szökött a fővárosba. Beszállították a lipótmezei elmeügyintézetbe.

A kivándorlás. Kecskemétről írják, hogy onnan eddig nem igen vándoroltak ki. Minap azonban a rendőrkapitányságtól tíz földműves kért Amerikába szóló útlevelet. Ezek a földművesek a Dunántulról jöttek nyolc-tíz évvel ezelőtt s szőlőmunkások voltak, de az utolsó időben elégedetlenek és most Amerikába készülnek kivándorolni. — Nagy-Becskekről jelentik, hogy Torontál vármegye közigazgatási bizottsága ülést tartott Botka Béla főispán elnöklésével. Az ülésen beható

tanácskozás tárgyává tették a kivándorlás ügyét. A tanácskozás Faur Kornél királyi főmérnök havi jelentése alapján indult meg, aki hivatkozva arra, hogy a közúti építkezések munkaerő hiányában maholnap megakadnak, szükséges a kivándorlás ellen minél előbb erélyesen föllépni.

Elítélt román izgató. Serbán Aurél elsőéves joghallgató Hídalmás környékén faluról-falura járta és bujtogatta a népet. Hídalmáson is gyűlést akart tartani a románokkal, de a hídalmási főszolgabíró a be nem jelentett gyűlést szétoszlatta, Serbánt letartóztatta és kihágásért tizenöt napi elzárásra és száz korona bírságra ítélte. Az izgatót Kolozsvárra toloncolták, ahol az egyetemi tanács fegyelmi vizsgálatot indít ellene.

Kirabolt községháza. A szatmármegyei Győrtelek községházába a minap éjjel betörték, baltával felfeszítették és eltördelték a Wertheim-kassza ajtaját és mivel a pénzt aznap a mátészalkai adóhivatalba szállították be, a rablók 800 korona értékű vasuti részvényt emeltek ki, széjjeltépték és elégették. A rablók azután egy özvegy-asszony kocsiját és két lovát elrabolták és azzal elhajtottak. A rablók kőborcigányok voltak, akik pár nappal ezelőtt Szamosdobon öt házat raboltak ki. A csendőrség nyomozza a tetteseket.

Savanyu Józsi öngyilkos lett. A hirhedt haramia-vezér, aki 22 évi raboskodás után tavaly, február havában szabadult ki a váci fegyházból, a veszprémmegyei tótvázsony uradalomhoz tartozó sósi majorban agyonlőtte magát. A fegyházviselt betyár kiszabadulása után ebben a majorban tengette életét öccsénél, Savanyu Jánosnál, aki az uradalom juhásza. Savanyu Józsi élet-útságának az volt az oka, hogy folyton betegeskedett. A múlt héten öccse lakásán betyárnak öltözött fel, lobogós inget, gatyát, dolmányt vett magára, egy székhez kötötte magát és revolverrel halántékon lötte magát. Rögtön meghalt. Egy darab papiroson girbe-gurba írással még üzenetet is hagyott hátra, amely így szólt:

— Nem bírom már tovább a nagy fájdalmakat!

Az utolsó belga bányászno. A napokban a belga képviselőházban a bányatörvényt tárgyalták, egyik képviselő azt javasolta, hogy ezentul a nőket tiltsák el a bányász munkától. Erre Francotte miniszter kijelentette, hogy ez idő szerint Belgiumban már csak egyetlen bányászno van, mire Hymans szabadelvű képviselő az egész Ház osztatlan tetszése mellett azt indítványozta, hogy az utolsó belga bányásznót tüntessék ki valami jelvénynyel. Az illető asszony, kiről szó van, jelenleg 51 éves özvegy asszony, akinek 15 gyermeke volt és 35 évet töltött el a nehéz földalatti munkában. Ő maga is természetesnek tartja, hogy kitüntessék és egy újságíró előtt kijelentette, hogy az érmen kívül tisztességes nyugdíjra is rászolgált.

Jónást lefoglalták. Ki ne ismerné a budapesti állatkert népszerű lakóját: Jónást, a vizilovat? Szegény Jónás a múlt szerdán bajba került: lefoglalták. Az idegenforgalmi vállalatnak mintegy 2000 koronára rugó követelése volt az Állatkerttel szemben, amelyet nem tudott érvényesíteni. A Menetjegyiroda kénytelen volt beperelni az Állatkertet, amely ellen szerdára tüzték ki a végrehajtási eljárást. Délután két óra tájban megjelentek a törvényszék megbízottai az Állatkert igazgatóságánál, majd szemlét tartottak a lefoglalásra alkalmas ingóságok fölött. A híres Jónásnak, a vizilónak a ketrece előtt állapotok meg, amelynek az ajtaját aztán hivatalosan lepecsételték. Szegény Jónás népszerűségének ügylátszik, elkövetkezett az alkonyata.

• GAZDASÁGI DOLGOK •

A borjazás előtti fejésről. Tudvalevő dolog, hogy tehenet egészen a leborjazás idejéig fejni határozottan káros, mert zavarólag hat a magzat fejlődésére, gyengíti a tehenet és kisebbiti a borjazás utáni tejmenyiséget, mivel a tőgynek ellés előtt nem adtuk meg a szükséges nyugalmat. Szerencsére 2—3 hónappal a borjazás előtt, rendszeren magától szünik meg a tőgy tejelválasztó képessége. Jó tejelő teheneknél és különösen jól tápláltnál azonban gyakran nem következik be ez az eset s ezeknél mesterségesen kell apasztani a tejelválasztási processuson. De nem az által, hogy az állatot csak félig fejjük ki, hanem, hogy lassanként meghosszabbítjuk a fejések közti időtartamot. Először redukáljuk a napi fejések számát. Ha háromszor fejtünk, áttérünk kétszeri fejésre s nyolc nap múlva egyszerire. Majd ha a tejelés csökkenését észleljük, csupán minden 48 órában egyszer fejtünk s így tovább. Ily módon elérjük azt, hogy nemsokára elapadt a tej egészen. Megjegyzendő, hogy a tehen mindenkor tisztán kifejendő.

Á. T. L.

Zöldtrágyázás. Zöldtrágyázásra igen különböző növények használhatók. A fődolog az, hogy nitrogénygyűjtő növény legyen és virágzásakor legyen alászántva. A különféle, zöldtrágyázásra használatos növények közül a szeradella semmiesetre sem alkalmas, mert a mi klimánk ezen növény kellő díszlésére száraz. A nyúlzapuka már sokkal jobban fog ezen célra megfelelni, mert ezzel hazánk igen sok vidékén, a soványabb homoktalajokon is igen jó eredményeket értek el. A nyúlzapukát vagy az őszi rozs közé szórjuk tavasszal vagy pedig zabbal (esetleg árpával) együtt vetjük el és pedig kat. holdanként 15—16 kg.-ot számítva, mely a zab vagy árpa magjával összekeverve, egyszerre vethető el. A kalászos lekerülte után, a nyúlzapuka csak az őszi esők beálltával kezd erősebben fejlődni s ősszel óvatosan legeltethető. Jövő tavasszal erős fejlődésnek indul, mikor is teljes virágzásakor kerül leszántás alá és utána őszi rozs vethető. A nyúlzapukán kívül — miután ez is egy évig elfoglalja a földet — a laposmagvú fehér csillagfürt is kitűnő zöldtrágyanövény, melyet tavasszal, április hó második felében kell elvetni, kat. holdanként 80—90 kg. vetőmag felhasználásával, a rendes gabona-sortávolságra, nem túlmélyen, csak 2—3 cm.-re alátakarva. Teljes virágjában leszántva, utána őszi vethető. Igen jó minőségű mag szerezhető Mauthner Ödönnél. Megjegyzem azonban, hogy rendszeres zöldtrágyázás csakis kálfoszfatrágyázással kombinálva ad teljes eredményeket. E célból kat. holdanként 80—100 kg. 40%-os kálisó és 150—200 kg. Thomassalak használandó.

K.—K.

Borsó kiválogató készülék házilag előállítható eszköz. Vetésre szánt, vagy magasabb áron fogyasztásba bocsátandó borsót gyorsan és jól ki lehet vele szemelni. A készülék áll két síma asztallapból, melyek lejtősen vannak ráhelyezve egymásra fektetett fatönkökre aképen, hogy a felső lap az alsótól a lejtő közepe táján mintegy 5—6 cm-nyire eláll, lehetővé tévén, hogy a nem gömbölyű, apróbb, léhább szemek felülről lefelé gördülve e részen át az alól elhelyezett edénybe hulljanak, az erősebb lendületben lévő gömbölyű, nagyobb, teltebb szemek pedig átugorják a részt s a második asztalra jutva leguruljanak külön. Hogy a szemek a készülék oldalélein le ne pereghessenek, párkánytal

láthatók el, vagy hosszában összerétegezett zsákok tehetők az asztalok széleire.

M.

A lovak megbokrosodásának és megszökésének többnyire az ijedtség az oka. Ha arról gondoskodunk, hogy az állatok már fiatal koruktól fogva megszokják az ijedtséges zajt, akkor nem fognak oly hamar megbokrosodni. Ha megbokrosodott, megszökött és ismét hazaterelt lovat rögtön deszkafalhoz állítunk és a deszkafal egyik, a ló által nem látható oldalára bottal nagyot ütünk, akkor a ló ugyan ismét meg fog ijedni, azonban megnyugszik s már ki is gyógyult ijedtségéből.

A víz befolyása a vaj tartósságára. A vizes papiros vagy musselin, amibe a vajat csomagolják, ennek tartósságára káros hatással van! A száraz pergamentpapírba csomagolt vaj egy héttel tovább eltart. A nedves vaj a víz hatása folytán megszapannosodik, amidőn zsírok és glicerin szabadul fel. Ha hosszabb időre akarunk vajat eltenni, azt mossuk meg, s lehetőleg kevés víztartalommal és szárazon csomagoljuk be.

Védőnövényes lucerna. Az eddigi időjárás után még nem lehet arra következtetni, hogy a védőnövény nélkül vetett lucerna nem fog sikerülni. A lucernát rendes körülmények között is április hó első felében vetjük, így tehát a vetés elkéséséről még nem lehet szó. Téves nézet az, hogy a védőnövény nélkül vetett lucerna a vetés évében kevés takarmány ad, erre nézve több ízben s különböző évjáratokban végzett kísérletekre lehet hivatkozni. A védőnövény nélküli lucerna a vetés évében is 3—4-szer kaszálható meg, melyek közül csak az első kaszálás gyengébb, a többi azonban már teljes hozamot adott. Az 1904. és 1905-iki szárazságban a védőnövény nélküli herevetések (lucerna, baltacim, lóhere, nyúlzapuka) mind jobban sikerültek, mint a védőnövényes vetemények, mert utóbbi esetben a talaj vízkészlete — mert kétféle növény fogyasztotta — hamarabb megapadt. Ha már védőnövényt akarunk használni, akkor herét s kölest e célra egyáltalán nem ajánlom. A biborhere tavaszi fejlődése bizonytalan s igen lassú, ezt a lucerna feltétlenül túlnövi, tehát inkább ez szerepelne védőnövényül. A köles pedig ilyen korai vetést nem tűr. Legjobb a rendesnél $\frac{1}{3}$ -ával ritkábban vetett árpat használni s ezt kalászhányáskor zölden levágva vagy feletetni, vagy bezombolyázni.

K.—K.

Fehérmustár vetése. A fehérmustár a jó erőben levő középminőségű talajokon (szelid vályog, homokos vályog, televényes talaj, friss törések) díszlik legjobban; igen kötött agyagra és laza homokra nem való. Elővetemény tekintetében nem túligényes, ha jó erőben álló földbe kerülhet. Legjobban szereti a trágyás kapásnövényeket előveteményül. A mustárt friss trágyába vetni nem tanácsos. A fehérmustár főterményül vetve, hazánk sok vidékén (különösen az Alföldön) bizonytalan, mert a földi bolhák nagy kárt tesznek benne. A korai vetés ugyan kevesebbet szenved a bolháktól, mint a kései, csak hogy a korai vetést a hideg időjárás vetheti vissza fejlődésében, mert a mustár a hideg iránt érzékeny. Erre tekintettel leghelyesebb április hó második felében elvetni. Takarmánynak vetve, a rendes gabona sortávolságra, kat. holdanként 14—16 liter mag kell. Magtermesztésre jobb 30—35 cm.-es sortávolságra vetni, megfelelően kevesebb vetőmag felhasználásával. Van a mustár vetésének még egy módja, melyet nálunk már több gazdaságban sikerrel használnak. Amint a talaj ősszel kellően átázott, szeptember hó első felében, esetleg augusztus végén elvetik a mustárt.

Tanulmányfő.

Gyors fejlődése miatt ősszel még zöld takarmányt ad és pedig az ősszel etethető legutolsót, mely mindaddig etethető, míg a fagyok be nem következnek. K.—K.

A lovak beállítása tehénistállóba nagyon helytelen eljárás. A lovak legnagyobb része nagyon szenved ezáltal. A tehénistállóban rendszeren tulságos meleg van s a levegő is poros, amitől a lovak párások lesznek (gőzölögnek) s ezt még a legnagyobb elővigyázat mellett sem kerülhetjük el. Ha másképp nem segíthetünk a dolgon, legalább fallal válaszsuk el őket. M.

Keveréktakarmány összelegyítése. Ahol a takarmánykamrában cementezett tartány áll rendelkezésre, ott ezen tartányban, ahol azonban (mint sok helyen) nem áll ilyen rendelkezésre, ott egy kövezett vagy legalább is agyaggal dögölve burkolt helyen lehet az aprított takarmányokat alaposan összekeverni akként, hogy az egész adagnak egy-egy harmadrészét 3 sorban rétegekben egymásra szórja az ember pl. úgy, hogy felszórja először is a szecsának $\frac{1}{3}$ -át, rá az abrakféle (erőtakarmány) $\frac{1}{3}$ -át, aztán erre a répa- vagy burgonyaszemeket, avagy egyéb hasonló eseségek adagának $\frac{1}{3}$ -át; hasonló sorrendben rétegezi ezekre az egész adag 2-ik, majd meg 3-ik harmadát, s ha így a rakás kész van, azt több ágú villa segítségével megforgatja, szét- és összehányja, hogy az anyagok minél bensőbbben összekeveredhessenek. Az így készített takarmánypetrencét az etetés idejéig egyébként kezelni fölösleges, ha csak fe nem forog a szüksége annak, hogy nedvességet, sót, vagy mészevegyületet vigyünk bele. Ha kevés ugyanis a vizenyős répa, vagy egyéb gyökér- és gumós növény a keverékben, úgy már az első rétegezéskor indokolt azt vízzel gyengén megöntözni, esetleg megszórni s takarmánycsontliszttel beszórni s ezt a 2-ik és 3-ik rétegen is végrehajtani és csak aztán szét- és összehányani, illetőleg jól átforgatni, összekeverni. Marhasóból és takarmánycsontlisztből minden 1000 kg. állati élőszúlyra napjára egyenkint 20—40 grm. számítható, hízómarhának a sóból több is, fel 60 grammig. A mondott minél bensőbb elegyítése a keveréktakarmánynak önként érthetőleg azért fontos, hogy minden része annak lehető arányosan egyformán oszolja meg az egyes állatnak nyújtott adagban. M—k.

Trágyázás gipszszel. A gipsz elsősorban is a here-neműekre s ezek közül leginkább a vöröshere szokott kedvező hatást gyakorolni, a lucernánál hatása már bizonytalanabb, a réteken pedig a herefélék fejlődését segíti elő, de csakis a szárazabb fekvésű réteknél, tespedő nedvességben szenvedő réteken nincs hatása. Megjegyzem, hogy a gipsz leginkább közvetett hatása útján adja kedvező eredményeit, amennyiben a talajban levő nehezebben oldódó vegyületeket és pedig elsősorban is a kálivegyületeket oldékonnyá teszi, ezeknek a mélyebb talajrétegekben való leszivárgását elősegíti s így a mélyebben gyökerező herefélék gyökereinek hozzáférhetővé teszi. Ez az oka, hogy az eltérő gyökérfejlődésnél fogva elsősorban a lóherére hat kedvezően és csak másodsorban a lucernára. Ha a talajban tehát sok feloldani való kálivegyületet talál, hatása szembe-tűnő lesz, ha ellenben a talaj nyers kálivegyületekben szegény, vagy pedig oldott kálivegyületekben gazdag, a gipszezéssel eredményt elérni nem fogunk. Ez az oka annak, hogy a gyakorlatban egyszer jó, máskor semmi hatását sem észlelték a gipszezésnek. A gipszet korán tavasszal s ősszel lehet kiszórni, a mi szárazabb klímánk alatt őszi kiszórása biztosabb hatású, de ezzel nincs az mondva, koratavaszi kiszórása eredménytelen, csak bizonytalanabb. mert a gipsz kellő feloldódásához elegendő csapadékot kíván, amit ősszel biztosabban kap

meg, mint tavasszal. Kat. holdanként 250—300 kg. a kiszórandó mennyiség. K.—K.

XXXVI. luxuslővásár Budapesten. E hó 14—16-ig tartotta meg az OMGE. védnöksége alatt a budapesti „Tattersall” r.-t. az idén második tavaszi luxuslővásárját. Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” kiküldött bírálóbizottsága *Csepei Zoltán* Elek elnöke alatt a következő tagokból állott: *Anbrássy Sándor* gróf, *Lossonczy Mihály*, *Szapáry Iván* gróf, *Sommsich Andor*, *Hoyos Miksa* gróf, *Salgó József* dr., *Döry Béla*, *Sommsich Miklós*, *Luczenbacher Miklós*. E bizottság a f. hó 15-én az elővezetett fogatokat és hátaslovakat megbíráván, a rendelkezésre álló díjakat a következőknek ítélte oda: *Földművelésügyi miniszter díját: Károlyi László* gróf 83—84 k. sz. jukker fogatának. *Négyes fogatoknak:* I. díjat *Schoeller Gusztáv* lovag 297—301 k. sz., II. díjat *Baghy Gyula* 313—316 k. sz., III. díjat *Thassy Kálmán* 103—106 k. sz., elismerő oklevelet *Mailáth József* gróf 93—96 k. sz. fogatának. *Hímtós fogatoknak:* I. díjat *Fischer és Keller* 19—20 k. sz., II. díjat *Sztankay Irády* Antónia 559—560 k. sz., elismerő oklevelet *Mikovics Ágoston* 119—120 k. sz., *Gold Jakab* 285—286 k. sz. fogatának. *Jukker kettős fogatoknak:* I. díjat: *Fischer és Kellner* 17—18. k. sz., II. díjat *Fischer Samu* 346—347 k. sz., III. díjat *Csajághy Béla* 42—43 k. sz. fogatának. *Hátas lovaknak:* I. díjat *Solymossy Jenő* báró 644 k. sz., II. díjat *Andrássy Sándor* gróf 135 k. sz., III. díjat *Solymossy Jenő* báró 645 k. sz. Elismerő oklevelet: *Prónay Sándor* 578 k. sz., *Baruch Jenő* 334 k. sz., *Végh Béla* 380 k. sz., *Fáy Béláné* 638 k. sz., *Szánthó László* 665 k. sz. hátas lovának.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

! Mezőgazdák különös figyelmébe!
! EGYETEMES ACZELEKÉK. !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekefeje.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczélekefej.
Porvédő kerekek.
Aczélgerendely.

Csak kítamasztott nyeregkerettel bíró
taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes
talajművelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egy-
általán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes,
szakszerű és minden gazdának értékes felvilágo-
sításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:

„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

MULATTATÓ

A határon.

(Egy rendőrtiszt feljegyzése.)

Azelőtt egy határszéli városkában voltam kirendelve. A kivándorlókat kellett szemmel tartanunk. Az élet ugyan nem volt valami változatos, de néha-néha mégis akadt érdekesebb eset is. Tudja, mi rendőrtisztviselők nem sok fogékonysággal bírnak az érzelgős jelenetek iránt, de azért sokszor nem lehetett ridegen nézni ezeket a más hazába siető alakokat. Egy kis batyu: ez volt minden vagyonuk; ezzel indultak neki a nagy útnak, a kétes jövőnek, a bizonytalanságnak. A feleség, a gyerek elkísérte őket a határig, a nyakába csimpaszkodtak, sírtak, zokogtak, jajgatva bucsuztak, de mindez gyengébb volt, mint a vágy: szerencsét próbálni, mint a remény: hogy a próba szerencsét hoz.

Valamelyik nap ismét ott ödöngtem a pályaudvaron. Kötelességszerűen figyeltem a külön álló kivándorlókat. Nekem — ez hivatásommal jár — minden ember gyanus, a külszin előttem mindig csal, annak én soha sem hiszek, míg az igazságról meg nem győződöm saját szememmel. Hallottam, vagy olvastam, hogy egy ember sohasem tudott jó étvágygyal enni, mert mindig arra gondolt, hogy egyik-másik étel miből lett, miből készült, hogy készült. Ehhez hasonló állandó erkölcsi undort érez egy rendőrtisztviselő, különösen, ha mint én, sokáig foglalkozott a bűnügyekkel. Látni azt, hogy emberek mint járnak-kelnek, adják az előkelőt, a gazdagot, az erkölcsbírót, a társadalmi tekintélyt, pedig fejük felett már ott lóg csak egy hajszásos, egy cérnafonálon az erkölcsi halál.

Sokszor nehezemre esik el nem kacagni magam, ha az utcán sétálok, vagy színházban estélyen vagyok. Ez ellen a divatbáb ellen, aki gangosan sétál a korzón legújabb szabású téli kabátjában, már egy csomó feljelentés van, még néhány bizonyíték és a miénk! Arról a vasalt képű alakról tudom, hogy hamisan kártyázik; amarról tudjuk, hogy idegen pénzből fizeti esténként a pezsgőt és a finom hölgyeket, emez is lóg a börtön és a szabadság közt, mint a lötétlángos a levegőben. Egy lépés még, egy kis megcsuszás és a miénk. És így tovább.

Ezzel a szemüveggel nézve az embereket, a külső mázon iparkodik áthatni a tekintetünk. A kivándorló szegényes gunyája alatt nagyon gyakran rejtőzik szökevény, bűnös. Ezért gyanus mindegyik. Figyeljük is őket.

Valamelyik nap, hogy az érkező vonatot figyeltem, két elég feltűnő, nekem legalább feltűnő, alak vont a magára érdeklődésemet. Látszólag a középosztályhoz tartoztak és idegenek voltak. Borotvált bajusz, rövid pofaszakál angolokra mutattak. A közelükbe mentem, nem volt rajtam egyenruha, könnyebben tehettem és ügyeltem rájuk. Meglepetésemre magyarul beszélgettek.

— Hopp! jó lesz vigyázni. Ezek jöhetnek, de mehetnek is. Mindkettőnek táská van a kezében...

Szóval már gyanakodtam. Ne csodálja. Rendőr vagyok.

Feltűnést lehetőleg kerülve mindig szemmel kísértem őket és próbálkoztam megállapítani, mik lehetnek.

— Talán munkások... talán iparosok... de ez a szakálviselet... a jó szabású ruha... az utításka...

A két idegen fel és alá járkált és halkán beszélgetett. Ha elmentek mellettem, megfeszítettem hallódegeimet, hogy elkapjak néhány szót. Tárcáiró stílusban fejezve ki magam: a szívem a füleimben dobogott.

— Cleveland... Homestead... packetbot...

Ez a három szó ütötte meg füleimet. Gyanum hamvadó parázsa lobbot vetett. Az természetes! Határszéli városban, ha két ilyen férfi Amerikáról beszél, az csak gyanus lehet.

Az idegenek lassan-lassan élénkebbek lettek. Az idősebb nagyban magyarázott valamit a fiatalnak.

Egyszerre az a jegypénztárhoz ment. Én is odaállottam, mintha szintén utazni akarnék. Az idegen egy kis felsőmagyarországi városkába kért jegyet. Csak egyet.

Az egyik tehát marad, gondoltam magamban és minden eshetőségre számítva, feljegyeztem a városka nevét.

Fél óra múlva a fiatalabbik elutazott. Az utasok nagy része ez alatt szintén már robogott a távol idegen felé, a vasúti állomáson ketten maradtunk. Az öregebb idegen és én. Bementem a váróterembe és onnan figyeltem emberemet. Ez egy ideig még a vonat után nézett, amely társát elvitte, aztán egyet gondolt és bejött szintén a váróterembe. Egy ideig nézegette a falon függő tarka-barka hirdetésekét, aztán leült velem szemben.

Gondoltam magamban, megszólítom.

— Magunk maradtunk!

— Ugy látszik! — felelé nyugodtan, de nem azon a hangon, amely a további beszélgetésnek útját akarná szegni.

— Honnan, ha szabad kérdeznem?

— Amerikából — Clevelelandból.

— Ohó! jó kis út!

— Bizony elég nagy, de baj nélkül megtörtént. Majd megpihenek otthon.

— Otthon? Hát van otthona ideháza?

— Van bizony! Az asszony az nem jött velem, azt itthon hagytam, amikor én kimentem. Öt éve már annak, jó uram és haj! de sok minden történt ez alatt! No de nem baj! Csakhogy túl vagyunk rajta!

— Nehéz sora volt?

— Bizony nehéz uram! Négy évig azt se tudtam, ember vagyok-e, vagy állat. Éltem is, nem is. Gondolatom sokszor hazarepült, mikor a vackon hevertem és a fáradságtól nem jött szememre álom, de ez a gondolat volt minden, ami az elszakadtakhoz fűzött. Annyi időm alig volt, hogy évenként egyszer-kétszer néhány küldjek haza. Az a néhány sor és a levélben küldött dollárok vitték hirül az asszonynak, hogy élek. Helyettem a dollárok beszéltek; ha keveset küldtem, tudhatta az asszony, hogy rosszul megy sorom; ha több jutott, akkor türethetőbb volt a dolgom. Most egy éve aztán megsegített az Isten és összerakhattam annyit, hogy eljöhettek haza. Van néhány forintom... majd kezdünk valamit...

Kezdett érdekelni ez az ember. Azt már láttam, hogy tisztességes ember; de szívesen hallgattam volna közvetlen elbeszélését, hogy idegenbe szakadt véreink sorsáról egyetmást meghalljak.

— Hát mégis csak van odakünn kereset?

— Hiszen van... van... de ha idehaza olyan munkákat elvégeznénk, mint odakünn, ha oly baromi módon dolgoznánk, akkor nem kellene kivándorolnunk... De hát idehaza válogatóság vagyunk...

— No ezt legalább majd elmondhatja azoknak, a kik azt hiszik, hogy Amerikában csak le kell hajolni és felszedni a pénzt...

— Hiába mondom! Ezt mindenkinek tapasztalnia kell saját magának... Az a dollár, amelyet a posta a tengerentúlról hoz, nem beszél a nyomorról, a verejtékről, a rettenetes küzdelmekről, annak a csábító erejét nem ellensúlyozza semmi beszéd...

— Tudja az asszony, hogy hazajött?

— Nem tudja. Utolsó levelem vagy háromnegyed éve kapta. Azóta pénzt is csak egyszer küldtem... eleget... a többi... én rakosgattam össze... Egy fiatal emberrel jöttem, aki a mi városunkban lakik... Másfél órára van ide... Az előre utazott és előkészíti az asszonyt... Az esti vonattal megyek utána...

A férfi napsütött arca felderült, amikor a feleségéről beszélt. Aztán feldicsérte; milyen derék, milyen jóra való menyecske. És bizalommal, megnyugvással beszélt a jövőről...

Elváltunk. Dolgom volt, kezet fogtunk és búcsúztunk. Egész délután nem tudtam azonban fejemből kiverni az én emberemet.

— Hiába! Ha sokat dolgozott, törte is magát, tapasztalatokat szerzett, megtanulta komolyan venni az életet, felhasználni az időt és megbecsülni az otthont. Ez az ember boldog lesz...

Annyit foglalkoztam vele gondolatban, hogy este ismét kimentem a pályaudvarra. Még egy kicsit beszélgetni akartam vele.

Ahogy az állomásra értem, csakhamar ráakadtam. Már nem volt egyedül, fiatal társa is visszaérkezett. Egy sarokban ültek. A fiatalabb lassan, szaggatottan beszélt, a másik két öklére támasztva hallgatta beszédét.

Nem akartam zavarni őket. A fiatal bizonyára híreket hozott a rég nem látott tűzhelyről...

Künn sétálgattam a perronon és vártam az Odenberg felé menő vonat indulását. Egyszerre csak — alig néhány perccel az indulás előtt — az én idegenem sietett az egyik kocsi felé.

— Isten veled, uram! — kiáltott reám, ahogy elment mellettem.

— Ohó! hova... hova...

— Vissza... ahonnan jöttem... Beugrott a kocsiba. Füttentés, a vonat megindult. Az egyik ablakból kendőt lobogtattak felénk...

— Az Istenért... mi történt... kérdeztem a fiatal embertől, aki mellettem állt...

— Az asszony... tetszik tudni, az asszony... mind egyforma... összeadta magát mással... azzal költötte el a pénzt, amit az ura küldött messziről...

Peterdy Sándor.

APRÓSÁGOK.

Nevető fejfák.

Ki másnak annyi sírt megása,
Itt nyugszik sírásó Péter a Kása,
Több sírt ő már nem ás másnak,
De többet neki sem ásnak.

Itt nyugszol galambom,
Sirat most a lantom...
Ki hitt volna ilyet,
Hogy az utolsó szó
Mégse lett a tied.

Itt nyugszik a feleségem,
Én meg otthon.

Itt nyugszik Istenben
Boldogult Tóth Vendel.
Élt 27 évig mint tisztességes ember
És 17 évig mint hitese férj.

Itt pihen a rőt takács
Franci fáradt teste.
Életében mindig
Csak a kocsmát leste.
Sokszor háborgatta
Ótet a spírítusz,
Megnyugtatta végre
A Jézus Kirisztus,

A pipát nem állta,
Bagó kellett neki,
Ha nem volt szájában,
A hideg lelte ki.

Utazás a föld körül. Mióta Verne Gyula 80 nap alatt utaztatta körül a földet, azóta nem állapodott meg a közlekedő eszközök fejlődése, hanem egyre kevesebb és kevesebb napra szorította le az utazás tartamát. Legujabban az orosz vasúti minisztérium állította össze a föld körül való utazás tartamát, ahogyan és amennyi idő alatt teheti majd meg az ember, ha a leggyorsabb vasúti vonatokat és oceáni hajókat használja:

Igy Brémától Szentpétervárig	1½ nap
Szentpétervártól Vladivosztokig	10 nap
Vladivosztoktól San-Franciscóig	10 nap
San-Franciscótól New-Yorkig	4½ nap
New-Yorktól Brémáig	7 nap

összesen 33 nap

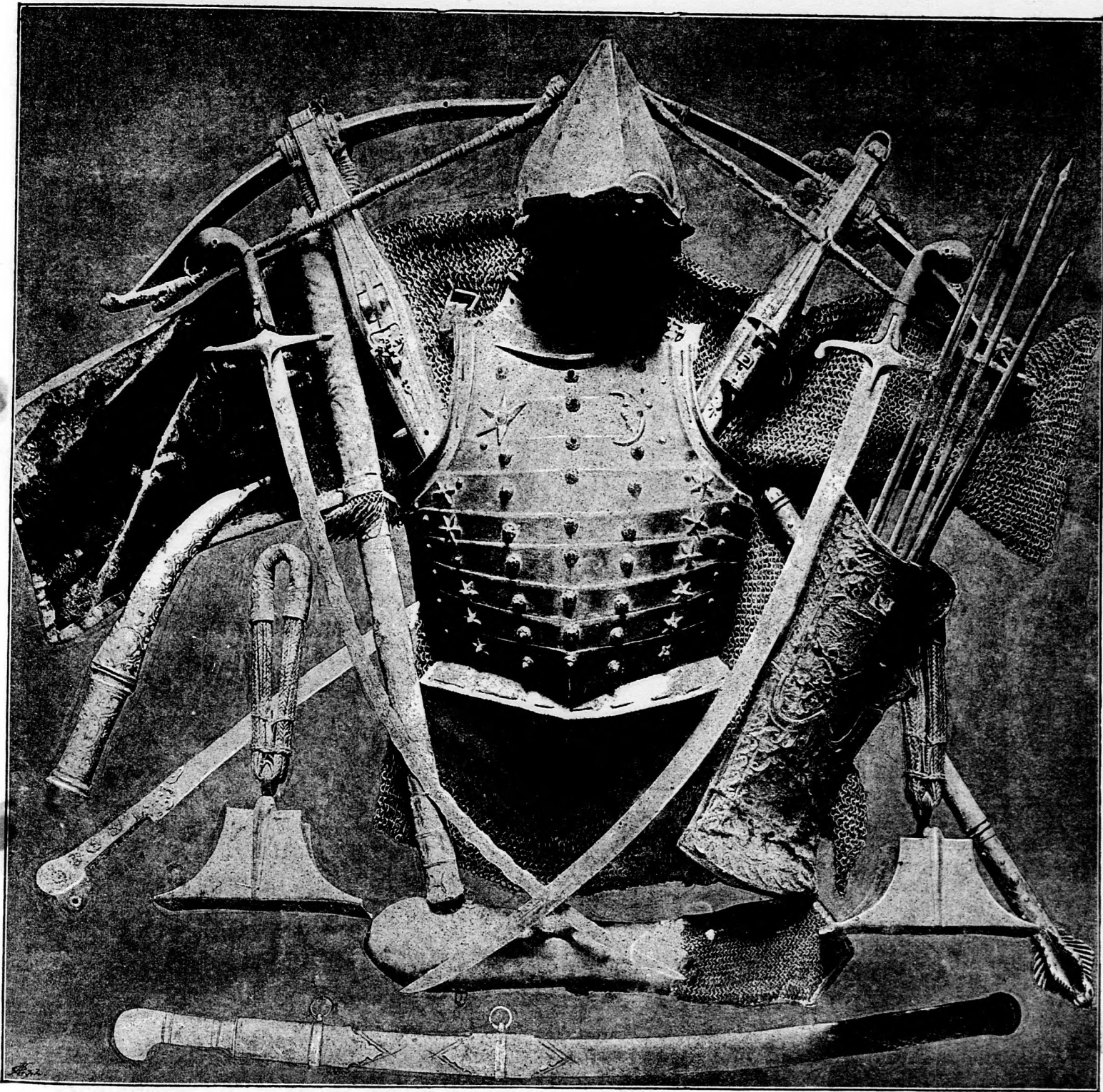
Ez a számítás azonban az orosz szibériai vasúton 48 kilométer óránkénti menetsebességet tételez fel. Ha azonban itt is az óránkénti 60 kilométer sebességet tételezzük fel és mivel már most is kísérleteznek olyan hajókkal, melyek New-Yorktól Brémáig 5—6 nap alatt jussanak: a földet 28—30 nap alatt fogjuk körülutazhatni. Hogy azonban meddig érvük be ezzel az idővel — annak a villamosság a megmondhatója.

Apró könyv. Nemcsak egy-egy könyvnek, a könyv alakjának általában is megvan a maga története. A mai, eléggé kényelmes könyvalak hosszú századok fejlődésének eredménye. Őseink még följegyzéseiket téglára, viasztáblára, majd összegöngyölt tekercsekre írták és úgy látszik, hogy a könyv fejlődésének menete még nem záródott le. A kultura arzenálja óriás tömeg nyomtatott dolgot foglal magában és a könyvtáraknak egyre nehezebb a térhiány bajaival megküzdeni. A könyv ugyanis nagyon sok helyet foglal el. Közönséges, rendes alakú száz kötet elhelyezésére egy négyzetméternyi felület kell és még mélységben is harmincöt centiméter. És figyelembe kell venni, hogy van alig öt centiméteres és egy teljes méter hosszú könyv is. Hová legyen akkor a nagy könyvtárak tizezernyi, sok

százezernyi könyve? Ezért időszerű és érdekes a nemzetközi bibliográfiai társaság gondolata, amelynek érdekében most agitálni szándékozik. A gondolat tulajdonképpen nem új, mert egy angol ember, Simpsen már 1865-ben írt róla. Ez a praktikus ember ugyanis azt ajánlotta, hogy a könyveket fotografiai úton kisebbítsék. Az ilyen finom miniatűr könyvet aztán mikroszkóp, vagy optikai vetítő készülék segítségével olvasnók. Egy rendes könyvlap szövege a miniatűr kiadásában alig egy négyzetcentiméternyi területet foglalna el. Ha pedig meggondoljuk, hogy egy harminc centiméter átmérőjű és harmadfél centiméter mély dobozban száz méter

hosszú kinematográf lemez fér el és hogy tizenhat négyzetméternyi nagy képeket is vetíthetünk, amikor ennek a kis doboznak tartalma nyolcvanezer négyzetméternek felel meg, akkor látjuk, hogy a miniatűr könyv nem is annyira utópia, mint első tekintetre látszik. Mindenesetre azonban hosszú megszokás kellene ahhoz, hogy valamelyik nagy író művét a laterna magika vetítésében úgy élvezhessük, mint élvezzük mai könyvalakjában.

A japán nők életéből. Bälz dr. stuttgarti tanár, ki harminc évig volt a tokiói egyetem belgyógyászati tanára, tehát elsőrendű szakember, nemrég Stuttgartban

Andrássy Manó gróf muzeumából. Régi hadi felszerelések.

felolvasást tartott a japán nők életéből s arról a nagy átalakulásról, melyen a japán nőkérdés keresztül ment. A japán birodalom első fénykorában a nők nagy szerepet játszottak a politikában, művészetben és irodalomban. A japán császárnők is nagyon szelid lények voltak s teljesen különböztek kínai kolleganóiktól, kik versengésekben lették kedvüket. Ebből a korból több oly költemény maradt fenn, mely sokkal szebb az 500 évvel előbb keletkezett Niebelung-éneknél. Ez a finom kultúra akkor kezdett hanyatlani, mikor beállt a feudalizmus. Ekkor még Buddha papjai is páncélt öltöttek s háborúba vonultak s az egész országot annyira elfogta a hősi tettek után való vágy, hogy még nők is harcosoknak csaptak föl. Újabb időben nagy változások történtek a nőkérdés terén, s a fiatal lányok nevelése a nemzeti föllendülés alatt nagyon megjavult. Japánban egyre-másra keletkeznek a felsőbb leányiskolák, Tokióban pedig tudvalevőleg női egyetem van, hol mellesleg a tornára, táncra és finom társadalmi formára is nagy súlyt helyeznek. Az iskolák mellett rendszeren nagy darab területek is vannak, s az iskolák penzionátusoknak vannak berendezve. A testületi szellem a japán leányoknál nagyon ki van fejlődve s ha egyikkel igazságtalanság történik, testületileg követelik a sértés visszavonását. Ha ez nem történik meg, a lányok mindaddig nem mennek iskolába, míg elégtételt nem kapnak. A testi fenyíték a legszigorubbán tilos, mint a hogy Japánban fölötté ritkán verik a gyermekeket. A házasságot nagyobbára a szülők kötik, de mégsem úgy, mint Kínában, hol a jegyeseknek a házasságba semmi beleszólásuk sincs, hanem a gyermekek hajlamát is tekintetbe veszik. Mai napság Japánban sok nő oly önálló, hogy egyáltalában nem is gondol férjhezmenésre.

KÉPEINKHEZ.

Régi hadi fölszerelések. Boldogult Andrássy Manó gróf előszeretettel gyűjtögette múzeumába a régi magyar hadi fölszereléseket. Mai képünkön bemutatjuk a múzeumban levő teljes hadifölszerelések csoportját: szerepel itt a páncéling, sisak, nyíl és nyíltartó, tegez, kopja, buzogány, kard, stb. Ezek a régi hadi készségek a régi idők hadi dicsőségének hátrammaradott emlékjelei.

Tanulmányfő. Karvaly Mór kiváló festő és rajzoló művészünk egy remek festményének kicsinyített másolatát mutatjuk be mai képünkön. Karvaly számos szép festményrel és rajzzal gazdagította a magyar szép-művészetet.

LEVELES SZEKRÉNY.

M. E. Sárhalom. A kórház igazgatóságához intézett figyelmeztetésnek sikere aligha lesz, mert a kórházak a betegfölvételnél csak egy körülményt vizsgálnak, azt t. i., hogy a fölvételre jelentkező beteg-e, avagy sem. Hogy van-e engedélye a gazdától a fölvételhez, avagy nincs, azt nem vizsgálják és nem is vizsgálhatják. A kórházi költségek pedig mindenesetre a gazdát terhelik 30 napig, mert a törvény ezt a kötelezettséget föltételekhez nem köti.

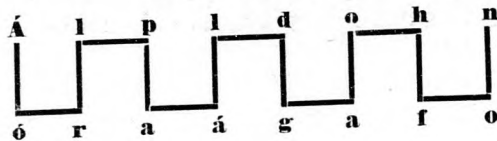
B. E. Pa-Sárgaház. Mi semmiféle terményközvetítéssel nem foglalkozunk e rovatban. Tessék azonban közvetlenül az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Budapest, Alkotmány-u.) fordulni felvilágosításért.

Sz. J. Vígvár. Úgy a sárga, mint a fehér orpingontyúk egyaránt alkalmas tenyésztésre, de nálunk mégis inkább a sárgaféléseget tenyésztik.

K. S. Ruzs. Tessék felvilágosításért közvetlenül a m. kir. földtani intézethez (Budapest, VII., Stefánia-út) fordulni.

Lépő-rejtvény.

Mitrenga Károly-tól.

Megfejtési határidő 1907. május hó 1.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság” 15. számában közölt talány megfejtése

„A verebek a fákon csiripelnek”.

Helyesen fejtették meg: Vojnich Dávid, Hétfalusi Antal, Ivánka Jenő, Bakonyi István, Miskai Jolán, Takács Ferenc, Török Tódor, Balog Mária, Papp László, Pataki István, Kovács József, Weisz Mór, Szegheő Géza, Takács Dénes, Nagy Mariska, Munk József, Szőke Géza, Marossy Lidia, Szabó Etelka, Rames Ilonka, Koszoru Róza, Blenk Erzsike, Lehotzky Tilda, Bárány Ferenc.

A sorshuzásnál Papp László nevét huzztuk ki elsőnek kinek egy értékes könyvet küldöttünk.

A „Független Ujság”-ban megjelent képek lemezeit kölcsön adja a kiadóhivatal.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezte jelentése 1907 április 16.

Budapesti Központi Vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 0.70—1.44 K., vidéki borjúhús 120—136 K., sertésbél 1.30—1.56 K., szalonna füstölt 136—150 K., szalonna, olvasztani való 1.40—1.56 K., hárj 156—160 K., sertészsír 1.52—1.56 K. — **Füstöltus:** (vidéki) kg.-ja 1.20—1.80 K., hazai sonka 1.40—2.80 K., szalámi 3.80 K.

Baromfifélék: —. —. —. K., rántani való csirke 2.40—3.60 K., sütni való csirke 3.00—4. — K., kacsa, hizott —. —. —. K., lud, hizott 16.—22.— K., pulyka, hizott —. —. —. K. páronkint. Vágott hizott liba 1.40—1.60 K., vágott hizott kappan, kacsa és pulyka 1.30—1.60 K. kg.-ként.

Budapesti piaci árak.

Gabona. (Árak métermázsánként értendőek). Buza 16.40—16.50 K. Rozs —. —. K-tól 13.10 K-ig. Arpa 13.80 K-tól —. —. K-ig, jobb minőségű K-tól —. —. K-ig. Zab 13.80—15.50 K. Tengeri 11.10— —. —. K.

Teavaj: (centrifugált) 2.40—2.80 K., főzővaj 1.60—1.80 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 20—34 fillér.

Tojás: bácskai 68—69 K., erdélyi apróbb áru 68.—69 K. ládánként (1440 drb). Apadt —. —. K., meszes —. —. K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 5.60—6.60 K., rózsasárga 3.60—4.50 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 3.80—4.40 K. mm.-ként.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K.	28.20	27.20	25.80	24.80	24.—	23.20	21.—	19.20	13.50

Takarmányvásár. Réti széna 7.60—9.40 fillér, muhar 8.—9.20 fillér, zsupszalma 520—560 fillér, alomszalma 3.—3.50 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felfigyel:

RUBINEK GYULA,

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója.

== A „Független Ujság”-ra mielőbb fizessünk elő, hogy a lap szétküldésében akadály ne legyen.

Legjobb és legolcsóbb

gazdasági takaréktűzhely

Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmiv. ügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktűzhely. Megrendelhető

Lossinszky Imre

okl. gépészmérnök műszaki irodája
Budapest, V., Lipót-körut 7. sz.

ifj. Kovács József Orosháza

Magyar házi-ipar. Magyar termények.
Söprök, szatyrok, gyékények, börcoskorok, posztócipők, mák, bab, kása, szalonna, paprika legolcsóbban szállítja:

ifj. Kovács József Orosháza

A „FÜGGETLEN UJSÁG“-ban megjelent képek lemezeit (kliséket) olcsón kölcsön adja, esetleg eladja a „FÜGGETLEN UJSÁG“ kiadóhivatala, (Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 25. sz.)

Sertéseket
sovány és hizott állapotban és legnagyasabb napi arakon értékesít.

ÚRL REZSŐ
sertésbizományos
= BUDAPEST, =
Bérmocs's-utca 12.

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag-védjeggyel helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál:

Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrassy-ut 49. (Octogon-tér.)
a Thomasphosphatfabr. ken G. m. b. H. Berlin, magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisítá- Minden zsák ölom-
soktól és figyeljünk a zárral és tartalom-
védjegyre. jelzéssel van ellátva.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban

Budapest, Üllői-ut 25.

KÜHNE E. MOSONBAN

elismeret gondos kivitelben készülnek:
**Egy- és többvasu aczélekek
Rét- és szántó föld-boronák
Mélyítő és porhanyító eszközök**
a tavaszi szántás helyettesítésére.

„MOSONI DRILL“ sorvetőgépek

KÜHNE E. MOSON-BUDAPEST

Uj! „Econom“ műtrágyaszórók
Burgoniamivelő eszközök
Laass-féle répakapáló-gépek
OSBORNE aratógépek

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57a. :: Fiókraktár: Temesvár, Gazdaudvar.

1905. évi forgalom : 25,000 zsák

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek minden év folyamán
két sorozatban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat
Budapest Dunaparti teherpályaudvar“ címzett gyapju-
küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes
díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban ré-
szesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű fel-
világosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S TÁRSA

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Gazdak Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utoza 10. szám.

Alakult 1900.	Biztosítéki alap:	Alakult 1900.
Alapítványok a kormány hozzájárulásával	-----	1.970.340.— kor.
Tartalékok	-----	764.760.16 kor.
	Összesen	2.735.104.16 kor.

1901. évi fölség	90.349.— kor.
1902. évi fölség	59.782.26 kor.
1903. évi fölség	109.331.73 kor.
1904. évi fölség	72.438.23 kor.
1905. évi fölség	61.730.60 kor.
1906. évi fölség	39.243.65 kor.

Biztosítást elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére, különféle módokat szerinti.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfelelőleg, úgy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi fizetfelelőleg közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-5%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5%-os engedményben részesültek. Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám. 27

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Ujdonság! Az 1907. évi mintájú Alfa-Separatorok a jelenkor legelőkeltebb fölözögépei. Nagy és kiváló munkabírás mellett bámulatos könnyen járnak.

Több mint 500,000 Alfa Laval Separator az egész világon.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocznografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT: mindennemű nyomtatványhoz szükségeselt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, pho'o-(auto)-typia, fametszet stb. útján. Térképek, tervezetek, alaprajzok photoithografiallag legszebben, legolcsóbban sokszorosítottak.

Videki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

mindennemű egyéb

Strassfurti kainitot,

Műtrágyafélét, azonkívül

Strassfurti kálitrágyasót 40% káli

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben legolcsóbban

tartalommal, továbbá

szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.